



TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave 09.06.2023

[Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím odporúča ľuďom so zdravotným postihnutím, ktorým RTVS posielala výzvy na úhradu nedoplatkov za koncesionárske poplatky, podať námietku premlčania](#)

*Hoci od 1. júla 2023 už bude úplne zrušená povinnosť platiť koncesionárske poplatky, niektorí ľudia so zdravotným postihnutím si môžu nájsť výzvy na úhrady nedoplatkov za minulé roky, aj keď podľa zákona sú držitelia preukazov ŤZP od týchto poplatkov oslobodení. Neplatilo to však automaticky, oslobodenie bolo totiž potrebné preukázať, a kto tak neurobil, môže ho nemilo prekvapiť výzva na úhradu aj niekoľkých stoviek Eur. O možnosti podať námietku premlčania takisto mnohí ľudia nevedia – tá umožňuje, že dlžníci musia uhradiť pohľadávky maximálne za tri roky spätne. Na ÚKOZP nám však naďalej prichádzajú podnety svedčiace o tom, že nie všetci o tom vedia.*

**Odkedy platí oslobodenie od platenia koncesionárskych poplatkov pre držiteľov preukazov ŤZP a prečo nie je automatické?**

Ľudia so zdravotným postihnutím majú zo zákona nárok na to, aby boli oslobodení od platenia koncesionárskych poplatkov. Do konca roku 2012 platilo oslobodenie automaticky. Potom však vstúpila do platnosti novela, podľa ktorej, ak je niekto držiteľom preukazu ŤZP, to musí RTVS oznámiť a preukázať, a to najneskôr do 30. 6. 2013.

Veľa ľudí však o tejto povinnosti nevedelo, a preto RTVS do stanoveného termínu neoznámilo a nepreukázalo, že sú držiteľmi preukazu ŤZP. To, že je niekto neplatičom koncesionárskych poplatkov, zisťuje RTVS náhodnými kontrolami odberných miest elektrickej energie. Takýmto neplatičom potom posielala výzvy na úhradu **všetkých nezaplatených mesiacov**. Pri mesačnom poplatku 4,64 Eur za niekoľko rokov to pre mnohých ľudí so zdravotným postihnutím odkázaných na podporu zo strany štátu znamenalo príliš veľké sumy v stovkách Eur, ktoré nedokázali uhradiť naraz - a to len pre neznalosť zákona.

**Vymáhanie pohľadávok starších ako tri roky nebolo zákonné, komisárka zasiahla**

Komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím Zuzana Stavrovská tento problém začala riešiť už v roku 2018. Upozorňovala, že ide o konanie v rozpore s dobrými mravmi aj o porušenie Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, podľa ktorého zmluvné strany (tj štáty, medzi ktorými je aj SR) uznávajú **právo osôb so zdravotným postihnutím na primeranú životnú úroveň** pre ne aj pre ich rodiny a podniknú príslušné kroky, ktorými zaručia

a **presadia uplatňovanie tohto práva bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia**. Zmluvné strany tiež uznávajú **právo osôb so zdravotným postihnutím na sociálnu ochranu** a na využívanie tohto práva bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia a podniknú príslušné kroky, ktorými zaručia a presadia uplatňovanie tohto práva vrátane týchto opatrení s cieľom zabezpečiť osobám so zdravotným postihnutím **prístup k vhodným a cenovo dostupným službám**.

V roku 2021 na rokovaní s RTVS komisárka Zuzana Stavrovská upozornila, že **podľa Občianskeho zákonníka platí, že vymáhať pohľadávky je možné maximálne za tri roky spätne**. RTVS to vtedy akceptovala. To znamená, že **dlžník** na koncesionárskych poplatkoch **nemúsí zaplatiť celú pohľadávku, ale najviac za tri roky od doručenia výzvy** (4,64 Eur x 36 mesiacov = **167,04 EUR**). Takýto občan však musí písomne podať námietku premlčania. Aj keď sa nepodarilo vyrokovať úplné odpustenie dlhov osobám so zdravotným postihnutím, považovali sme vypočítanie našich námietok zo strany RTVS za **krok v ústrety ľuďom so zdravotným postihnutím**.

### **Nie vždy je chyba na strane dlžníka**

Stretávali sme - a stretávame sa - však aj s prípadmi, keď osoba so zdravotným postihnutím tvrdí, že v minulosti preukázala, že má zdravotné postihnutie, ale napriek tomu jej prišla výzva na úhradu nedoplatkov. V takom prípade môže požiadať RTVS, aby vo svojich databázach dohľadala, či to má skutočne zaevidované a došlo iba k administratívnej chybe. V každom prípade pomôže, ak má človek doklad o tomto odhlásení sa a preukázaní ŽZP. Ak sa to podarí dokázať a dohľadať, RTVS by mala odpustiť celú pohľadávku. Žiaľ, ak daný človek už nemá doklad o tom, že riadne preukázal fakt, že má ťažké zdravotné postihnutie a nemá ho ani RTVS vo svojich databázach, takýto občan bude musieť pohľadávku uhradiť. Aj v tomto prípade však **môže podať námietku premlčania a uhradiť koncesionárske poplatky maximálne za uplynulé tri roky**, spomínaných 167,04 EUR.

### **Možnosti splátkového kalendára a odpustenia dlhu**

Ak je aj suma 167,04 EUR príliš vysoká na úhradu naraz, RTVS umožňuje splátkový kalendár na maximálne 12 mesiacov, ale opäť platí, že oň treba písomne požiadať.

Ak z dôvodu sociálnej a finančnej situácie alebo vzhľadom na majetkové pomery tento dlžník nemôže uhradiť sumu ani v splátkach, môže požiadať RTVS o odpustenie dlhu. K tomu je však potrebné, aby takúto žiadosť aj písomne odôvodnil a tiež zdokladoval svoju neschopnosť platiť ani v splátkach. Odpustenie dlhu musí osobitná komisia RTVS preskúmať a rozhodnúť. Oslobodenie od úhrady nie je automatické, ale závisí od individuálnych podmienok žiadateľa.

### **RTVS stále posiela výzvy na úhrady nedoplatkov**

**V uplynulých týždňoch sme opäť zaznamenali telefonáty či e-maily od prestrašených a zúfalých ľudí** nasvedčujúce, že RTVS zintenzívnila náhodné kontroly a žiada ich o vyplatenie

koncesionárskych poplatkov neraz aj za 10 a viac rokov. Daných občanov pritom RTVS neinformuje o možnosti podať námietku premlčania. „**Tých, ktorí sa na náš úrad obrátia, usmerníme a poradíme im podať námietku premlčania. Domnievame sa však, že je stále mnoho ľudí, ktorí o tejto možnosti nevedia,**“ upozorňuje komisárka Zuzana Stavrovská.

**Čo teda robiť, ak je niekto držiteľom preukazu ŤZP a dostane výzvu na úhradu koncesionárskych poplatkov za viac rokov?**

Keď osoba so zdravotným postihnutím dostane takúto výzvu od RTVS, je potrebné, aby podala námietku premlčania, zároveň k nej priložila fotokópiu preukazu ŤZP a poslala ich buď e-mailom na adresu [uhrady@rtvs.sk](mailto:uhrady@rtvs.sk) alebo doporučenou poštou na adresu RTVS, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava. RTVS následne takémuto človeku pošle novú výzvu, v ktorej bude požadovať nedoplatky už iba maximálne za tri roky spätne od doručenia výzvy (4,64 Eur x 36 mesiacov = 167,04 EUR).

Vzor námietky premlčania:

**Meno, priezvisko, adresa identifikácia platiteľa/ Variabilný symbol**

**Vec: Uplatnenie námietky premlčania**

**Dňa .... mi bola doručená výzva na úhradu nedoplatku vo výške ..... EUR.**

**Týmto si uplatňujem námietku premlčania na pohľadávky staršie ako 3 roky odo dňa doručenia výzvy, t.j. do .....**

**Dátum ....**

**podpis .....**

### **Zmeny od 1. júla 2023**

Od 1. júla 2023 bude povinnosť platiť koncesionárske poplatky úplne zrušená pre všetkých. Môže sa však stať, že RTVS bude naďalej vymáhať nedoplatky za uplynulé roky od ľudí, ktorí jej neoznámili, že sú držiteľmi preukazu ŤZP.

*Elena Koritšánska*

*hovorkyňa*

Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím

Račianska 153

831 54 Bratislava 35

**Mobil:** [+421907 732 923](tel:+421907732923)

**Telefón:** [+4212 20 42 03 09](tel:+421220420309)

**Fax:** [+4212 20 42 03 00](tel:+421220420300)

**E-mail:** [elena.koritsanska@komisar.sk](mailto:elena.koritsanska@komisar.sk)

[media@komisar.sk](mailto:media@komisar.sk)

**Web:** [www.komisar.sk](http://www.komisar.sk)

**Facebook:** [fb.com/.komisar.sk](https://fb.com/.komisar.sk)

**Messenger:** [m.me/.komisar.sk](https://m.me/.komisar.sk)

**Instagram:** [instagram.com/komisar\\_zp](https://instagram.com/komisar_zp)